Models de comentari de les P.A.U.

En aquest document es troben, reproduïts íntegrament, alguns dels comentaris corresponents a les PAU de juny del 2002, que, com a corrector de Valencià al tribunal núm. 3, he valorat més positivament. Haig d'aclarir, però, que no n'estic del tot convençut de la puntuació que jo mateix he posat. A classe rarament solc posar, no ja un 10, sinó fins i tot un Excel·lent. Però el plantejament de les proves de selectivitat "obliga" a obsequiar amb una puntuació alta que, potser, no sempre siga merescuda. En una ocasió vaig presentar a un dels coordinadors de l'assignatura un exercici que jo a classe hauria suspès sense dubtar-ho, i ell, en canvi, el considerà molt bo. Per aquesta raó trobe necessari exposar algunes observacions al model de prova, per si algú vol tindre-les en compte.

En primer lloc trobe una certa contradicció que afecta a l'actitud dels alumnes, i també al plantejament didàctic dels professors. Al comentari es demanen unes explicacions molt especialitzades, en realitat útils sols per a aquells alumnes que pensen estudiar filologia. Això fa que assimilen mecànicament unes fórmules discursives sense assolir-les i buidant-les de sentit. Els alumnes saben que han de parlar de "dixi", "hiperònims", "alocutari", però no saben si tenen o no alguna rellevància al text. Però té igual, perquè el fet d'esmentar aquests apartats ja els dóna un punt (o més).

En segon lloc, em sembla que no té sentit puntuar afirmacions com que "es tracta d'un text expositivoargumentatiu" si, per llei, tots el textos que han d'aparèixer a les PAU han de ser-ho. Ni tampoc d'altres com "es tracta d'un article d'opinió" (cosa que han dit el 99% dels alumnes) si no ho justifiquen (cosa que no fa el 99'99%). Els alumnes poden posar això sense llegir el text, perquè tenen, almenys, un 50% de probabilitats d'encertar. I en altres afirmacions el percentatge pot arribar a ser del 100%.

En realitat, els alumnes poden anar (i de fet pense que molts ho fan) a les proves amb el comentari ja fet. Al tribunal han de limitar-se a reproduir-lo i a emplenar uns pocs espais buits: algun exemple, el tema tractat... Un cas: "A tall de conclusió" és una fórmula utilitzada per a introduir l'apartat de valoració personal pel 100% dels alumnes d'un mateix centre. Això a tall d'exemple.

Un alumne pot, no sols aprovar el text, sinó treure una nota alta, sense haver entés absolutament res del text. I també sense saber expressar-se correctament. Trobe que aspectes que aquestos haurien de ser eliminatoris en la correcció.

Que quede ben clar, per tant, que les notes amb què he puntuat els exercicis següents les he posades intentant aplicar estrictament allò que demana la llei i els criteris de correcció proposats. Però pense que tots, sense excepció, estan ben lluny de demostrar allò que caldria demanar a uns alumnes que han d'accedir a estudis superiors.

En picar l'exercici poden haver aparegut algunes petites errades que, en el seu moment, podien haver penalitzat alguna dècima. Es respecta, en aquesta còpia les faltes d'ortografia, la distribució,...

El Cabanyal, 12 de setembre de 2002

Josep Manuel Domínguez i Ferrer

Professor de Valencià de l'I.E.S. de Massamagrell i corrector del Tribunal núm. 3

Model 1/2002.

COMENTARI CRÍTIC

0. INTRODUCCIÓ

El text és un article d'opinió de Enric Sòria que duu per títol "Tecnologia". Cal remarcar, però, que ací no tenim la versió original sinó que es tracta d'una adaptació.

1. ADEQUACIÓ

El gènere del text es l'article d'opinió i l'àmbit d'us al qual pertany és el periodístic. Podem dir, per tant, que per aquestes característiques serà també un text elaborat i preparat.

La tipologia predominant al text és l'argumentativa ja que la funció principal que persegueix l'autor és orientar la nostra opinió i deixar ben clara la seua al voltant del fet que encara que avance la tecnologia la nostra llengua continuarà patint una discriminació. Convé destacar també la presència de seqüències explicatives on l'emissor ens conta, per exemple, que la pel·lícula d'El Timbal només es distribuïa a Espanya en anglès i castellà.

Pel que fa als participants en l'acte comunicatiu tenim a l'autor real que és Enric Sòria i és qui ha escrit el text. L'autor model que nosaltres, els lectors, ens imaginem és una persona preocupada per la situació del català i és, de fet, aquest sentiment el que marca la pauta del text. Podríem dir, a més, que és una persona a qui li agrada el cinema de bona qualitat i que ja té una certa edat. D'altra banda, el lector model imaginat per l'autor és una persona que també es preocupa per la llengua i el tractament que se li dóna en la societat en què vivim.

Quant a la variació lingüística podem dir que n'empra l'estàndard. I pel que fa a la variació diatòpica podriem dir que en fa ús de la varietat occidental de la mateixa ja que al text trobem possessius com "seua" (2n paràgraf) o "seus" (2n paràgraf) i el demostratiu "ací" (2n paràgraf també) que així ens ho indiquen.

2. COHERÈNCIA

L'eix temàtic del text se centra en la discriminació que amb l'arribada de les noves tecnologies continuarà patint el català. L'objectiu que persegueix es fer-nos arribar la seua preocupació per aquest fet, ja que cada vegada més l'anglès i el castellà estenen el seu domini.

El títol del text és parcialment temàtic, ja que si bé ens parla de les conseqüències de les noves tecnologies, no diu res de la discriminació que patix el català en els nous suports audiovisuals.

Pel que fa a l'estructura temàtica del text direm que és climàtica ja que és en la segona i última part del text on ens conta el veritable tema del text. Així, amb aquesta estructura temàtica podem distinguir en l'estructura textual tres parts.

Una primera (1er paràgraf) on, a mode d'introducció, l'autor ens conta els avanços que s'han fet en matèria de DVD.

Una segona (2n paràgraf) on comença a contar-nos el tema que és que en aquestos DVD no es doblen les pel·lícules al català i a d'altres idiomes, donant-li més importància al castellà i a l'anglés.

Una última, on a mode de conseqüència del tema diu que en el futur, amb les noves tecnologies, encara continua havent-hi eixe tractament discriminat envers el català.

3. COHESIÓ

Quant a la cohesió lèxica podem destacar l'existència de dos camps semàntics que són: el de la tecnologia (vídeo, DVD, films) i el de les llengües (castellà, anglés, nostra llengua) i que actuen com a vertebradors del text ja que fan possible una progressió en el text.

Pel que fa a la cohesió gramatical podríem parlar de pronoms, com ara "hi" (1r paràgraf) que es troba en posició anafòrica i fa referència a "en cada DVD" o "ens" (2n paràgraf) que també en posició anafòrica a "a nosaltres".

Si passem a parlar dels connectors convé destacar la presència de nombrosos connectors en el text com ara "per exemple", el qual és un connector d'exemplificació que explica el mateix que ja s'ha dit però amb casos concrets; "però" (2n paràgraf) que és un connector de contrast que expressa una idea oposada a

un'altra acabada de dir; i "és a dir" que és un connector de reformulació i conta en altres paraules el que ja s'ha dit.

Quant a la dixi personal, és a dir, allò que refereix a locutor i alocutari, trobem un nosaltres inclusiu tot arreu del text ("ens ofereix", "nostra llengua", "no podem escoltar") i que pretén integrar en el mateix espai lingüístic emissor i receptor. També apareix l'autor en la 1a persona de singular "he vist".

Quant a la modalització podem dir que destaca l'ús de lèxic valoratiu "càndids de costum", "grans actors" (ambdues al 2n paràgraf).

Pel que fa als recursos tipogràfics podem destacar la utilització de cursiva i parèntesi. Aquest últim per a concretar el significat d'allò que ha estat expressat abans.

4. VALORACIÓ PERSONAL.

Pel que fa a l'adequació direm que el text és predominantment argumentatiu encara que també s'hi troben seqüències de caràcter explicatiu. El text, per altra banda, resulta coherent ja que s'ens exposa el tema de manera clara i progressiva i podem distinguir fàcilment el tema. A més a més, el text està ben cohesionat mitjançant, principalment, dos camps semàntics, el de les llengües i el de la tecnologia, que vertebren el text.

Personalment, crec que l'autor aconsegueix la seua intenció d'arribar-nos i transmetre'ns la seua angoixa per la situació que pateix el català actualment. És preocupant el tractament que se li dóna per part d'algunes autoritats i també, encara que dolga dir-ho, per part d'un sector de la societat on els prejudicis envers el català són causants de molts conflictes que, en principi, no tenen raó d'ésser.

COMENTARIS SOBRE LA CORRECCIÓ.

Descomptant algunes errades, la nota que li corresponia era de 6'5 – 6'7. Tot i això, després de fer una apreciació global, he arrodonit al màxim: 7.

Les principals virtuts que he trobat a l'exercici són:

- Una evident maduresa en l'expressió escrita, tot i algunes faltes d'ortografia, sobretot accents.
- Capacitat de síntesi: l'exercici no és innecessàriament llarg.
- Malgrat repetir molts tòpics, en alguns casos dóna una explicació o interpretació, absent de la majoria dels comentaris. Per exemple: visió de l'autor (Adequació) o explicació sobre els connectors.

De tota manera, el model d'examen fa que en molts apartats el corrector "endevine", més que comprove la maduresa i capacitat de l'alumne. Per exemple, quan parla del títol o de la variació lingüística (on, per cert, comet un error).

Model 2/2002.

INTRODUCCIÓ

El text que comentarem és de Enric Sòria, es tracta d'un adaptat d'un text aparegut en premsa, que té per títol el següent: "Tecnologia".

ADEQUACIÓ

El text pertany a l'àmbit d'ús periodístic, i per tant, és elaborat i preparat. La tipologia textual predominant és l'argumentativa la finalitat de la qual és orientar l'opinió del lector sobre la idea de què la ciència no té en compte les llengües minoritàries. Tracta de sensibilitzar-nos sobre el tema.

El gènere del text és un article d'opinió ja que l'autor expressa la seua opinió i avalua la realitat actual fent una reflexió.

Com que el text s'ha extret d'un diari quant al canal podrem dir que està escrit, es diferit ja que, emissor i receptor no comparteixen temps ni espai. A més, és unilateral, perquè sols hi ha un emissor, i el receptor no es converteix en ningun moment en l'emissor. També és multidireccional perquè va adreçat a més d'un receptor, i com ja hem dit abans, és elaborat i preparat.

D'una altra banda, l'autor model que els lectors imaginem és un home al qual li agrada el cinema, parla una llengua minoritària i se sent sensibilitzat per com la ciència no es té en compte. Per això, el lector model al qual va adreçat el text és d'una banda, persones que treballen al món de la tecnologia per a què s'adonen del fet, i de l'altra banda, les persones que parlen llengües minoritàries per a que exigeixen el seu dret de poder escoltar, en aquest cas, pel·lícules a la seua llengua.

El text té un registre estàndard, com es propi de l'àmbit d'ús i el gènere que ocupa.

Únicament trobem la paraula aguda "anglès" a la (l. 14) escrita amb accent obert que ens permet afirmar que el text s'ha escrit a la modalitat oriental de la llengua.

COHERÈNCIA

L'eix temàtic, és a dir, la idea al voltant de la qual gira el text és que els avantatges científics, com el DVD per exemple, no tenen en compte les llengües minoritàries.

El títol és parcialment temàtic ja que el text tracta de la tecnologia però a més s'explica un tema lingüístic.

L'estructura temàtica és climàtica perquè la tesi es troba al final del text.

L'estructura textual és la prototípica d'un text argumentatiu amb una introducció que abraça el primer paràgraf, un desenvolupament que va des de la l. 7 fins a la l. 19, i per últim una conclusió, la qual trobem des de "Ara,..." (l. 19) fins "... ja és ací" (l. 21).

A la primera part l'autor ens exposa el nou invent del DVD i els seus avantatges.

Al desenvolupament ens dóna exemples per a demostrar com llengües minoritàries queden fora com és el cas de la pel·lícula "El timbal de llauna" on les úniques opcions per a triar són "l'anglès i el castellà" (l. 14).

Com a conclusió indica que no podem escoltar ninguna obra en la nostra llengua encara que la tecnologia siga avançant.

La progressió temàtica segueix un tema constant.

COHESIÓ

El text està cohesionat mitjançant cohesió lèxica com ara la repetició de la paraula "llengua" (l. 9, apareix dos voltes); segons el context, DVD és sinònim de: "artefacte" (l. 3); a més, "llengua" (l. 9) actua com a hiperònim de "l'anglès i castellà" (l. 14) i entre ells, és a dir, "anglès i castellà" són cohipònims.

Com que és un article d'opinió està molt modalitzat. Les formes de modalització són: ús de perífrasis verbals com ara: "podrien sentir" (l. 8), "podem escoltar" (l. 20); l'ús d'adjectius valoratius com: "Vastes" (l. 8), "preferits" (l. 8), empra a més adverbis modalitzadors com per exemple "gradualment" (l. 2); i l'ús de la ironia com: "Es veu que es massa car" (l. 11).

Observem també impersonalització que l'autor empra per a donar com objectiu un text que en realitat no ho és, utilitza el "se" impersonal com al cas de "s'imposa" (l. 2).

També és molt important la dixi on apareixen els participants al fet comunicatiu com exemples de dixi trobem "la nostra" (l. 11) on l'emissor inclou al receptor, "avui" (l. 12) que ens fa referència a l'actualitat més propera, "he vist" (l. 12) que fa referència a l'autor del text i a més, el fet de parlar en present marca l'acció a l'actualitat.

OPINIÓ PERSONAL

El text es troba adequat a un context. En addició, com que presenta les idees ordenades en paràgrafs i la informació necessària, podrem dir que és coherent. Per últim, com que els elements que componen el text es troben lligats de forma que el receptor no s'haja d'imaginar allò que el locutor vol expressar, podrem afirmar que també està cohesionat.

Nosaltres, com a lector real, afirmem que l'autor mitjançant els arguments emprats, aconsegueix la seua finalitat, és a dir l'acte il·locutiu amb el qual s'ha escrit el text, que és el de sensiblitzar al lector sobre la discriminació per part de la tecnologia a les llengües minoritàries s'aconsegueix.

Podem concloure dient que tot el món té dret a escoltar obres mestres en la seua llengua encara que aquesta, no siga parlada per una majoria.

COMENTARIS SOBRE LA CORRECCIÓ.

En aquest cas l'exercici s'ha quedat en un 6'9. De tota manera una segona revisió, més detallada introduiria més penalitzacions per algunes faltes, no sols d'accentuació o ortografia, sinó de sintaxi i puntuació. També alguns petits errors en el comentari baixarien alguna dècima més.

A favor de l'exercici, que repeteix literalment, gran quantitat d'informació i elements retòrics que d'altres procedents del mateix centre, cal assenyalar, com a elements distintius:

- Justifica que el gènere siga un article d'opinió.
- Tot i no fer una explicació molt detallada, "interpreta" la dixi temporal.
- Explica bé els mecanismes de cohesió lèxica.

Model 3/2002.

INTRODUCCIÓ

El text que passem a comentar és de Enric Sòria, i és un article d'opinió aparegut en premsa el dia quatre de febrer del 2002. A més a més, cal dir que porta com a títol "Tecnologia".

ADEQUACIÓ

Pel tipus de text que és, podem dir, que és un article d'opinió i pertany per tant, a l'àmbit d'ús periodístic, a més podem dir que és un text formal i preparat.

Té una estructura expositivoargumentativa, la finalitat de la qual és informar i orientar l'opinió del lector al voltant del tema tractat. Ens informa de l'eixida al mercat dels DVD i de les seues avantatges davant del vídeo, i intenta fer-nos veure que aquest avanç no implica que nosaltres puguem veure les nostres pel·lícules preferides al nostre lenguatge. A més cal remarcar l'ús de les seqüències descriptives quan descriu algunes de les característiques del DVD ("major durada, qualitat d'imatge, molta més capacitat d'informació", línies 4 i 5).

Com s'ha extret d'un diari, podem dir que és escrit i preparat. A més, l'emissor i el receptor es trobem separats pel temps i per l'espai (diferit), hi ha un únic emissor i no hi ha possibilitat de resposta per part del receptor (unilateral), a més, podem dir que està adreçat a nombrossos receptors (multidireccional).

Pel que fa a els participants al fet comunicatiu, podem dir que l'autor real és Enric Sòria, un escriptor i periodista. Pel que fa al autor model, podem dir que ha de tindre coneixements al voltant de la tecnologia i saber de les avantatges del DVD, però a més, s'ha de mostrar com una persona preocupada per l'excesivitat del preu del producte i perquè no hi podem trobar a la nostra llengua les nostres pel·lícules preferides. A més, ha de conèixer el anglicisme ("films", línia 8). El lector model, a més de conèixer que és el DVD i la significació d'aquestes sigles, ha de conèixer per a entendre la totalitat del text a "Volker Schlöndorff" i a "Gunter Grass", a més ha de estar sensibilitzat amb el problema que no hi haja en la llengua castellana tantes pel·lícules com voldríem.

Pel que fa a la variació llingüística, l'autor empra la varietat estàndard de la llengua, a més podem dir que utilitza anglicismes ("films" línia 8).

COHERÈNCIA

L'eix temàtic gira al voltant de l'invenció del DVD que supossa un avanç en la tecnologia. L'estructura temàtica que empra és la anticlimàtica ja que la tesi està al primer paràgraf ("el flamant DVD s'imposa gradualment sobre el vídeo", línia 2). a més, cal dir que empra un títol parcialment temàtic ja que té molt a vorer amb la tesi del text però no és clau dins d'aquesta.

El text presenta l'estructura típica dels textos expositivoargumentatius amb una introducció (des de la línia 1 "Els amics...", fins a la línia 6 "... diversos idiomes"), un desenvolupament (des de la línia 7 "Els càndids..." fins a la línia 19 2... de la cinefília") i una conclusió (des de línia 19 "Ara, gracies..." fins a la línia 21, "... ja és ací").

A la introducció ens explica que el flamant DVD s'imposa gradualment sobre el vídeo.

Al desenvolupament ens exemplifica la tesi, i ens mostra el problema que té el DVD amb algunes llengües.

A la conclusió ens diu que per culpa de la tecnologia no podem escoltar una obra mestra ni en la seua llengua ni en la nostra i al dir el futur ja és ací vol dir que és més roïn que altra cosa.

COHESIÓ

Pel que fa a la cohesió trobem elements de referència lèxics, com és la repetició de les sigles "DVD" que l'autor empra per a cohesionar mitjançant la paraula nuclear el text.

Quant a la connexió trobem connector d'exemplificació ("per exemple" línia 5, i "és a dir" línia 17) amb aquestos dóna al text un enteniment més fàcil.

Pel que fa a la dixi personal trobem la primera persona del singular ("he vist", línia 12) on l'autor s'implica per tal de mostrar-se també crític amb la poca varietat de llengües.

Quant als recursos d'impersonalització, trobem a utilització d'infinitius ("pronunciar", línia 17) on l'autor pretén donar un tractament universal al tema.

Pel que fa a la dixi temporal trobem la utilització de sintagmes nominals ("avui mateix", línia 12) que empra l'autor per a donar-nos a entendre que està parlant d'un tema d'actualitat.

Pel que fa a la modalització trobem l'ús de lèxic valoratiu, com adjectius ("flamant", línia 2) i a més podem dir que amb la presència de l'emissor ("he vist" línia 12) l'autor mostra la seua opinió de contrarietat respecte al tema.

VALORACIÓ PERSONAL

El text que hem comentat és el prototípic d'un article d'opinió. Ens reafirmem en la idea que el lector model ha de tindre coneixement al voltant de l'invenció del DVD, a més de conèixer a "Volker Schlöndorff" i a "Gunter Grass" i estar sensibilitzat amb els problemes amb diferents llengües que hi ha a les pel·lícules de DVD.

Es tracta d'un text coherent, amb una introducció (on es presenta la tesi "el flamant DVD s'imposa gradualment sobre el vídeo"), un desenvolupament (on explica el problemes que té aquest avanç tecnològic) i una conclusió (que critica el futur amb l'ús de la ironia "el futur ja és ací").

Està ben cohesionat i ho veiem en l'ús de la repetició de la paraules o les sigles DVD que és la paraula nuclear i cohesiona el text.

Com a lector real, i després haver llegit el text, opinem que, els avanços tecnològics aporten moltes coses a la nostra societat i cal donar-los un paper important dins d'esta però hi ha que pensar en tots a l'hora de fer-los i pensar que els receptors d'aquestos avanços som tots i tots tenim els mateixos drets per a disfrutar-los.

COMENTARIS SOBRE LA CORRECCIÓ.

En realitat aquest exercici és bastant fluix, i la seua presència ací és per a establir un terme de comparació. L'he puntuat amb un 4'3, nota que em sembla totalment inadequada (a la meua classe seria molt inferior). Hauria d'estar fregant l'insuficient, si no clarament suspès. El que passa és que l'aplicació dels criteris de correcció proposats afavoreix molt.

Model 4/2002.

0. INTRODUCCIÓ

Ens trobem davant un article d'opinió titulat "Tecnologia", aparegut en premsa el 4 de febrer del 2002. El seu autor és Enric Sòria. El text no presenta, tot i ser un article de premsa, la disposició tipogràfica característica del seu gènere.

1. ADEQUACIÓ

Primer, cal dir que el gènere del text és l'article d'opinió i, per tant, el seu àmbit d'ús és el periodístic.

La tipologia textual és l'expositivoargumentativa, ja que l'autor ens presenta un tema d'actualitat, les noves tecnologies i la marginació de les llengües minoritàries, i fa veure al lector la seua opinió, mitjançant la ironia, que és negativa. A més, trobem una seqüència descriptiva al primer paràgraf que explica les característiques del DVD.

Pel que fa al canal, és escrit i, per tant, preparat. L'emissor i el receptor no comparteixen temps i espai, pel que és diferit. Observem també que es tracta d'un text unilateral (només hi ha un emissor, Enric Sòria) i multidireccional (perquè va adreçat a més d'un receptor).

Respecte als participants de la situació comunicativa i la seua plasmació en el text, dir que l'autor real, Enric Sòria, és periodista, i que l'autor model, pel que podem concloure del text, és cinèfil, ja que mostra coneixements sobre el cinema, ha tingut o té alguna experiència amb DVD, perquè també pareix conèixer les seues característiques i finalment s'interessa per la conservació i difusió de la seua llengua. Per tant, el lector model ha de conèixer mínimament les noves tecnologies i el món del cinema i ha de compartir la mateixa llengua que l'autor, ja que aquest inclou al lector amb "la nostra llengua".

La varietat lingüística és, clarament, l'estàndard, encara que també es troben tecnicismes del món del cinema, com ara "doblatges" (par. 1) i subtítols (par. 2).

2. COHERÈNCIA

L'eix temàtic del text gira al voltant de la marginació de les llengües minoritàries, en benefici de l'anglès, la majoritària del país on es comercialitza, de les noves tecnologies, com ara el DVD. L'autor defensa la seua tesi mitjançant l'exemple de que el català queda exclós de les opcions d'idiomes al DVD, i també ironitza amb "les meravelles de la tecnologia", que no ens permeten gaudir d'una pel·lícula en la nostra llengua.

Pel que fa al títol, aquest és parcialment temàtic, ja que fa referència a les noves tecnologies, mentres que no en fa a l'exclusió del català i altres llengües a les noves tecnologies.

L'estructura temàtica és climàtica, la tesi defensada per l'autor es troba al final del text: "Ara, gràcies a les meravelles de la tecnologia, no podem escoltar una obra mestra ni en la seua llengua ni en la nostra".

L'estructura textual es divideix en tres parts:

Introducció, primer paràgraf, on l'autor centra el tema parcialment del text, la tecnologia, explicant les característiques del DVD.

Desenvolupament, segon paràgraf (fins "cinefília", línia 19), s'empren els arguments que exemplifiquen l'eix temàtic, la nostra llengua està exclosa de les opcions de doblatge d'un DVD.

Conclusió, línies 19, 20 i 21, on l'autor, per mitjà d'una ironia conclou la seua idea principal, la nostra llengua queda exclosa de les noves tecnologies, al igual que la llengua d'origen del film, si no és el castellà o l'anglés.

3. COHESIÓ

Referent als mecanismes de referència lèxica, trobem que al llarg del text es repeteixen el mot "DVD" i l'expressió "la nostra llengua", encetant el tema del text. També observem l'ús de la sinonímia, com

ara “nou artefacte” per a referir-se a “DVD” (par. 1) i “films” (par. 2) per referir-se a “pel·lícula” (par. 1). Finalment, cal remarcar la presència del camp semàntic del cinema, com ara “cinefília” (par. 2), “doblatge” (par. 1) i “coproducció” (par. 2).

Els mecanismes de referència gramatical utilitzats són diversos, com ara, el pronom relatiu “que” (par. 1), referent a “DVD”, i el pronom possesiu, que fa referència a “la nostra llengua”, “la nostra” (par. 2).

El més remarcable respecte a la dixi personal, és el constant ús del nosaltres inclusiu per part de l’autor, com ara “la nostra” (par. 2), “hem anat” (par. 1), “podem” (par. 2). Aquest recurs és utilitat per l’autor per a aproximar-se al lector i perquè va adreçat cap a un lector model que parla la mateixa llengua que l’autor, és a dir, en aquest cas el català. D’aquesta manera l’autor intenta incloure al lector a la problemàtica plantejada.

Pel que fa a la dixi espacial, aquesta apunta cap a l’Estat espanyol, ja que es fa referència explícita al paràgraf dos, en concret a les zones catalanoparlants.

Trobem, referent a la dixi temporal, que es fa referència l’ara comunicatiu mitjançant l’ús del present d’indicatiu, “podem” (par. 2) i “són” (par. 1) i d’adverbis de temps, com per exemple “ara” (par. 2). També trobem referències al passat del fet comunicatiu, com verbs en pretèrit “s’haurien il·lusionat” (par. 2) i expressions com “l’any 1980” (par. 2).

El text està modalitzat per l’ús de la ironia al final del text, “gràcies a les meravelles de la tecnologia” (par. 2), d’aquesta manera l’autor qüestiona els beneficis de les noves tecnologies si no s’apliquen amb criteri, buscant només benefici econòmic. També és remarcable l’ús de la cursiva al mot “pronunciar” (par. 2), que no només es refereix literalment a pronunciar, sinó a interpretar, i això es fa millor amb la llengua d’origen i es valora més per part de l’espectador a la llengua de la versió original.

4. VALORACIÓ PERSONAL.

A tall de conclusió, podem dir que és un article d’opinió, i el seu lector model ha de compartir, per a sentir-se identificat amb la problemàtica del text, la llengua de l’autor.

La coherència es realitza mitjançant la divisió de l’estructura del text en una introducció que presenta una part del tema del text, un desenvolupament on s’argumenta i es posen exemples, i una conclusió que comenta la marginació de les llengües minoritàries.

La cohesió s’estructura per l’ús de la repetició de “DVD” i “la nostra llengua” i per la utilització del camp semàntic del cinema.

Finalment, Enric Sòria en fa veure que degut a la cultura de masses, que només busca el benefici econòmic, s’està marginant a altres llengües i cultures, per les quals interessar-se no seria beneficiós econòmicament. És un tema de molta actualitat i l’autor empra uns arguments molt convincents que en fan veure la problemàtica i ens implica directament.

COMENTARIS SOBRE LA CORRECCIÓ.

Comentari puntuat amb 7 per raons semblants a les exposades en exercicis anteriors:

- Maduresa. Sap introduir incisos, per exemple.
- Segueix l’esquema comú i repeteix fórmules comunes, però es pot apreciar que no redacta mecànicament.
- Les faltes són mínimes i irrellevants

Model 5/2002.

Ens trobem davant d'un text d'Enric Sòria aparegut en premsa el dia quatre de febrer del 2002 i que porta per títol "Tecnologia". Pertany, per tant, a l'àmbit d'ús periodístic. Es tracta d'un text argumentatiu tot i que des de la línia 14 fins la 19 trobem una part amb exposició, que aporta uns coneixements al lector, bé siguen o no nous.

Per les seues característiques direm que el gènere és l'article d'opinió, ja que l'autor tracta d'orientar l'opinió i la conducta del lector. A més, presenta una extensió no massa llarga que podria correspondre a la d'una columna si estigués en el seu format original.

Per tractar-se d'un article publicat en premsa sabem que el públic al que es dirigeix és ampli, heterogeni i no necessàriamente especialitzat en el tema. Per això l'autor ha optat per emprar una variant estàndard de la llengua i un lèxic poc específic o científic. No obstant el registre és formal. A més no calen uns coneixements enciclopèdics massa extensos per entendre el text ja que quan se cita tant la pel·lícula com el premi Nobel Günter Grass s'afig a continuació una breu explicació o aclariment.

Cal destacar la polifonia de veus present al discurs. Podem diferenciar almenys quatre veus diferents:

- La del col·lectiu del cinèfils en el qual s'inclou l'autor (línia 1).
- La dels usuaris de la llengua catalana (línia 11: la nostra llengua).
- La d'unes terceres persones a les quals l'autor anomena "els càndids de costum".
- La del mateix locutor de l'enunciació (línia 12, "he vist").

A continuació abordarem l'apartat de coherència tot i explicant com es desenvolupa el tema al llarg de l'escrit. El text es divideix en dos paràgrafs de desigual extensió.

En el primer es restringeix el significat del tan genèric títol "Tecnologia" tot concretant que es parlarà de l'artefacte del DVD. Inclús apareix algun elogi ca a aquest avanç de la tècnica.

No obstant, a partir del segon paràgraf, el text dona un gir i passa a convertir-se en una crítica a cert aspecte d'aquest invent. El que l'autor denuncia és que tot i tractar-se d'un instrument que ofereix moltes possibilitats, com la del doblatge a diferents idiomes, aquestes no s'aprofiten, i es marginen moltes llengües, especialment la nostra.

Es pot dir que la progressió temàtica, per tant, és de tema constant.

Pel que fa a la cohesió seguidament exposarem alguns recursos emprats per E. Sòria per argumentar-la.

Per mantenir la referència l'autor fa ús de certs procediments com l'anàfora (línia 14, el determinant "aquesta", que es refereix a l'edició de la pel·lícula comercialitzada per Filmax).

A més, per ordenar la informació i relacionar idees s'empren abundants connectors. Per exemple:

línia 4: també (connector additiu)

línia 5: per exemple (connector d'exemplificació)

línia 17: és a dir (connector de reformulació)

L'estil del text és generalment cohesionat, amb oracions llargues, nominalitzacions i subordinacions, però apareix alguna frase curta com la de la línia 11 "Es veu que és massa car".

Quant a la subjectivitat, com que és elevada, s'expressa a través dels elements modalitzadors. Destaca l'ús de lèxic valoratiu (flamant, càndids, tendres, estupor...). L'autor mostra, així mateix, la seua opinió a través d'un parèntesi a la línia 17. És important també l'ús de la ironia, recurs característic dels textos assagístics. Trobem una ironia molt clara a les últimes línies, quan s'afirma que "gràcies a les meravelles de la tecnologia, no podem escoltar una obra mestra ni en la seua llengua ni en la nostra". Així com a la darrera afirmació "El futur ja és ací".

Per finalitzar el comentari direm que el tema tractat és evidentment d'actualitat. Tot i que el títol pot resultar poc suggerent per a certes persones, el contingut de l'article és prou més interessant del que inicialment sembla. S'observa un bon ús de tots els recursos per aconseguir la complicitat del lector i la seua situació en un punt de vista semblant.

Aprofitant el seixanta aniversari de la publicació de l'obra "Nosaltres els Valencians" i el decé aniversari de la mort del seu autor, Joan Fuster, direm que es detecta certa semblança en alguns recursos emprats per Enric Sòria amb els que el mestre de Sueca feia servir als seus assaigs. Per exemple aquesta ironia del final (ja esmentada), o l'ús d'oracions curtes que capten l'atenció del lector.

Finalment dir que comparteixo l'opinió de l'autor i que em sume a la crítica. També jo trobe a faltar, al cinema i a d'altres àmbits, un ús més extés de la nostra llengua. Demane que no només puguem gaudir-se a casa, a l'administració i a les institucions públiques, sinó que es tinga més en compte en l'àmbit de difussió de la cultura.

COMENTARIS SOBRE LA CORRECCIÓ.

Aquest exercici presenta algunes explicacions mal resoltes sintàcticament. Tot i això l'he puntuat amb 7 per raons semblants a les exposades anteriorment. Em sembla que la manera d'exposar el contingut del text o la valoració que fa, acrediten el seu autor més que als daltres exercicis, amb menys faltes gramaticals, però amb menys originalitat.